

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПРЕКЛАДАЦЬКА)
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ VIII семестр / 4 курс
Викладач	Зіненко Н.В.
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-germanskoyi-filologiyi/sklad-kafedry-germanskoyi-filologiyi/zinenko-natalya-volodimirivna/
Контактний тел.	067 318 74 22
Е-mail:	nata.antonova@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=4909

1. АНОТАЦІЯ

Навчання у вищій школі передбачає оптимальне співвідношення теоретичних курсів дисциплін та практичну підготовку студентів до майбутньої фахової діяльності. Найважливіше місце при цьому займає виробнича перекладацька практика: підготовка випускника має бути спрямована на певні конкретні умови майбутньої роботи за кваліфікацією з можливістю диверсифікації умінь та навичок. У максимальній мірі цьому відповідає проведення перекладацької практики за наскрізною програмою у певній сфері діяльності.

Програма практики спрямована на підготовку майбутніх фахівців до практичної діяльності перекладачів, підвищення рівня знань, набутих під час вивчення дисциплін даної спеціальності, формування практичних навичок роботи з діловою, науково-технічною нормативною літературою та переклад її з української мови на іноземну та навпаки, ведення ділового листування українською та англійською мовами.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Виробнича практика (перекладацька) має на меті реалізацію теоретичних знань здобувачів в галузі перекладу, відповідних практичних умінь, отримання досвіду самостійної перекладацької діяльності.

Завдання практики:

- використання у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності;
- формування у студентів на основі отриманих знань вміння прийняття самостійних рішень під час виконання завдань в реальних умовах функціонування підприємства;
- оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність

ІК1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) Загально-професійні (базові)

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 5.** Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, причетними до різних політичних поглядів тощо. ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН 10.** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 11.** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ПРН 14.** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН 18.** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- ПРН 19.** Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Кількість годин	180
-----------------	-----

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Не користуватися мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу викладача;
- На заняттях дотримуватись правил роботи у групі, шанобливо ставитись до поглядів один одного;
- Вчасно виконувати завдання практичних занять та питань самостійної роботи;

- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання;
- Дотримуватись Кодексу академічної доброчесності, прийнятого у МДПУ імені Богдана Хмельницького (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf) та Положення про Академічну доброчесність (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf.) Здобувачі освіти мають самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та періодичного контролю, самостійні завдання, посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК І. ПИСЬМОВИЙ ПЕРЕКЛАД						
15	Тема 1. Порівняльний аналіз першотвору з перекладом на матеріалах економічних, технічних, політичних, юридичних та художніх текстів.	15		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 2. Виконання на комп'ютері різних видів перекладу з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру

10	Тема 3. Написання та переклад ділових паперів з іноземної мови на українську та у зворотному порядку (автобіографія, запрошення, оголошення, лист-вітання, лист-співчуття, лист вдячності, лист-вибачення, лист-звернення за інформацією тощо).	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
15	Тема 4. Самостійне виконання повного перекладу з іноземної мови на українську та у зворотному порядку науково-технічних, суспільно-політичних, економічних (контракт) та інших типів тексту.	15		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 5. Написання анотації на статті, опубліковані іноземними мовами.	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 6. Виконання коректорської та редакційної правки тексту (три мови).	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру

10	Тема 7. Написання, переклад та відправлення факсу.	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
БЛОК II. УСНИЙ ПЕРЕКЛАД						
10	Тема 1. Переклад промов урочистих засідань;	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 2. Переклад політичних дискусій;	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 3. Переклад ділових бесід;	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 4. Переклад телефонних розмов;	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 5. Переклад фрагменту фільму;	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру

10	Тема 6. Переклад науково-технічних текстів..	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
----	---	----	--	----------------------	--	---------------------------------------

БЛОК III. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

10	Тема 1. Укладання картотеки з питань перекладознавства. Оформлення бібліографії.	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 2. Критичний аналіз статті, монографії, АКД з конкретної проблематики, що є темою курсового чи дипломного дослідження.	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 3. Рецензування перекладів.	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру
10	Тема 4. Робота над створенням хрестоматії з перекладознавства, добирання матеріалів,	10		Тексти для перекладу		впродовж другого навчального семестру

	систематизування їх і створення банку комп'ютерних даних.					
--	---	--	--	--	--	--

**7.2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)
НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО**

**7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)
НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО**

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ЕКСКУРСІЇ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ (ЗА НАЯВНОСТІ)

№ З/П	ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ, ТЕМА ЕКСКУРСІЇ (ВІРТУАЛЬНОЇ)
1.	НАЦІОНАЛЬНІ ПАРКИ (ЗАПОВІДНИКИ) УКРАЇНИ
2.	МУЗЕЇ УКРАЇНИ
3.	ВИЗНАЧНІ МІСЦЯ УКРАЇНИ

8. ВИДИ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Опитування, спостереження, співбесіда, усне тестування згідно матеріалів звіту, диференційований залік. Навчальні досягнення здобувачів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи з перекладацьким матеріалом на базі практики, так і в кінці ВПП.

Форма контролю – диференційований залік.

9. ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.

Для звітування здобувач вищої освіти готує зошит з усіма записами практичних дій впродовж виробничої перекладацької практики, виконаними індивідуальними завданнями, самостійною роботою тощо.

Після завершення перекладацької практики кожен здобувач подає керівникові такі документи:

- підписану і завірену керівником установи розгорнуту характеристику здобувача-практиканта і виконаних ним видів роботи та рівня їх виконання;
- щоденник проходження перекладацької практики;
- звіт про види перекладу, що виконував здобувач, їх інтенсивність та особисті зауваження і побажання щодо виконаних перекладів;
- два письмових переклади з іноземної мови на українську і навпаки (1 друкований аркуш перша мова, половину друкованого аркуша друга іноземна мова);
- глосарій незнайомих слів і виразів;
- список використаної літератури.

Після завершення практики і подачі здобувачами звітної документації деканат визначає термін заліку, де керівник заслуховує кожного здобувача, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє здобувачу загальну оцінку за перекладацьку практику.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Навчальна практика, яка входить до складу інтегрованої навчальної дисципліни, оцінюється за 100-бальною шкалою, а рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ (ЗВІТНІ КОНФЕРЕНЦІЇ, КРУГЛІ СТОЛИ ТОЩО)

1. Оформлення звітної документації.
2. Подання звітів з практики керівнику.
3. Отримання заліку.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Білозерська Л.П. Термінологія та переклад. – Вінниця: Нова Книга, 2010.
2. Борисенко И. И. Английский язык в международных документах и дипломатической корреспонденции / И. И. Борисенко, Л. И. Евтушенко. – К. : Вища школа, 1992.
3. Гайнічеру О.І. Поезія і мистецтво перекладу. – К.: Дніпро, 1990.
4. Деловая переписка по-английски. – Рига: НПА Балтия, 1991.
5. Деловая переписка по-английски. – Часть 2. – Рига: НПА Балтия, 1991.
6. Етика ділового спілкування. – Київ, 1999.
7. Задорожній Е.М, Задорожній С.Е. Робота секретаря-референта в іноземних фірмах. – К., 1996.
8. Зимомря М. Основи теорії та практики перекладу. – Ужгород: В-во УжДУ, 1985.
9. Зимомря М., Білоус О., Зимомря І. Інтерпретація тексту мовою мети. Навчально-методичний посібник. – Дрогобич, 2007.
10. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова Книга, 2002.
11. Кияк Т.Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова): підручник / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. – Вінниця: Нова Книга, 2006.
12. Кобякова І. К. Навчати перекладу: навч. посіб./ І. К. Кобякова. – Суми: СумДУ, 2013.
13. Коптілов В. Теорія і практика перекладу / В. Коптілов. – Київ: Юніверс, 2002.
14. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства: підручник / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2008.
15. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / І. В. Корунець. – Вінниця: Нова Книга, 2003.
16. Краснова Л. В. До проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору / Л. В. Краснова. – Дрогобич: ТзОВ «Вимір», 1997.
17. Куліченко В.Л. Ділові папери та документи підприємницької діяльності. – К., 1996.
18. Кучер З. Практика перекладу. Німецька мова / З.І. Кучер, М.О. Орлова, Т.В. Редчиць. – Вінниця: Нова книга, 2013.

19. Міщенко Л. А. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу» / Л. А. Міщенко, О. М. Турченко. – Вінниця: Нова книга, 2003.
20. Науменко А. М. Аналіз-зіставлення / Нові підходи до вивчення й викладання філології у вищій школі. – Запоріжжя: ЗДУ, 1998. – С. 51 – 66.
21. Палеха Ю. Организация современной деловой коммуникации. – К., 1995.
22. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу (французька мова) / О. І. Чередниченко, Я. Г. Коваль. – К. : Либідь, 1995.
23. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. – Вінниця: Вид-во «Фоліант», 2004.
24. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова: навч. посіб. / Л. В. Щигло. – Суми: Сумський державний університет, 2015.
25. Advances in written text analysis / Ed.: M. Coulthard. – L., N.Y.: Routledge, 1994.
26. Aniko Gergely Culinaria Hungary /trans. from Hungarian by Karen Green, Mo Croasdale and others// published: Tandem Verlag GmbH, 2017.
27. D. Hymes The concept of communicative competence revisited. *Thirty years of linguistic evolution (Edited by Martin Putz)*, 1992. P. 31-59.
28. D. Hymes Models of the Interaction of Language and Social Life : Toward a Descriptive Theory. *Intercultural Discourse and Communication: the essential readings* (Edited by Scott F. Kiesling, Christiana Bratt Paulston). Blackwell Publishing, 2005. P. 4-17.
29. Korunets I.V. The course of the theory and practice of translation. – К.: Vyssh.sk., 1986.
30. Translation Algorithms: Introduction to Translation Formaliyation. – Kyiv: Tvim inter, 1998.
31. Munday J. Introducing translation studies. Theories and applications. – L., N.Y.: Routledge, 2004.
32. Newmark P. A textbook of translation. – Harlow (Essex, England): Pearson Education Ltd, Longman, 2004.
33. Rick Steves Best of Eastern Europe / Publisher: Travel Guide, 2017,
34. Rick Steves Great Britain /Rick Steve// Publisher: DK Eyewitness Travel, 2018.
35. Selver P. The Art of Translation Poetry. – London: Baker, 1966.
36. The Hidden Europe: What Eastern Europeans Can Teach Us (Wanderlearn Series) by Francis Tapon / francis Tapon// Publisher: Wonder Learn series, 2018.
37. W. Koller The Concept of Equivalence and the Object of Translation Studies. *International Journal of Translation Studies*, Volume 7, Issue 2, 1995. P. 191-222.

Допоміжна:

1. Англо-український словник [уклад. М. І. Балла]. – К.: Освіта, 1996. – Т. 1. – 1996.
2. Англо-український словник [уклад. М. І. Балла]. – К.: Освіта, 1996. – Т. 2. – 1996.
3. Зимомря М., Лопушанський В., Шевців Р., Зимомря І. Німецько-український розмовний практикум. – Дрогобич: Коло, 2004.
4. Мирам Г.Э. Переводные картинки. Профессия: переводчик. – К.: Ника-Центр, 1999.

5. Cowie A. P. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. – Oxford University Press, 2009.
6. Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby, Sally Wehmeier. – Sixth edition. – Oxford University Press, 2001.
7. Wahrig. Illustriertes Wörterbuch [Red. Dr. B. Varnhorn u.a.]. – München: Bertelsmann Lexikon Verlag GmbH, 2001.

Інформаційні ресурси:

1. <https://tourinform.org.ua/>
2. <https://www.ukhospitality.org.uk/?>
3. <https://www.ricksteves.com/>
4. www.bbc.co.uk
5. <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>
6. www.oup.com/elt
7. <http://linguaspectrumplus.com>
8. <https://www.freecollocation.com/>
9. <http://dictionary.reference.com/>
10. <http://dictionary.cambridge.org/>
11. oxforddictionaries.com
12. www.multitran.ru
13. <http://englishtips.org/>
14. <https://www.urbandictionary.com/>